

Dkt. Gary Yates, Kitabu cha 12, Kipindi cha 12, Ndoa ya Hosea na Gomeri, Hosea 1-3, Sehemu ya 2

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Kitabu cha 12. Huu ni mhadhara wa 12, Ndoa ya Hosea na Gomeri, Hosea 1-3, Sehemu ya 2.

Katika somo hili, tutaendelea kuangalia uhusiano wa ndoa kati ya Hosea na Gomeri na kile kinachoakisi uhusiano kati ya Yahweh na Israeli. Usiruhusu thamani ya mshtuko wa kile ambacho Mungu anamwamuru Hosea kufanya iondoke unaposoma kitabu hiki kwa sababu kinatukumbusha uzito wa ujumbe huo.

Hosea anahudumu katika muktadha wa mgogoro wa Ashuru. Hii ndiyo sababu hukumu ya Mungu itakuwa kali sana kwa sababu watu wamemtenda dhambi kwa njia mbaya sana. Lakini usiruhusu thamani ya mshtuko wa hili iondoke kwa sababu ni usemi wenye nguvu wa upendo wa Mungu kwa watu wa Israeli.

Kisha, kupitia hilo, ukumbusho wa upendo wa Mungu kwetu sisi kama watu wake pia. Hakuna kitu ambacho tunaweza kufanya ambacho kingemfanya Mungu atupende zaidi. Licha ya dhambi ya Israeli, hakukuwa na kitu ambacho wangeweza kufanya ambacho kingemfanya Mungu asiwapende zaidi.

Mungu amejitolea kwa agano hili. Mungu amejitolea kwa uhusiano. Licha ya talaka inayotokea, hatimaye Mungu atawarejesha watu wake.

Mungu anawapenda kwa upendo wa milele. Hakuna kitu kinachoweza kututenga na upendo wa Mungu ulio katika Kristo Yesu. Ninakumbushwa hilo ninapona uaminifu wa agano na upendo wa Mungu kwa Israeli katika Agano la Kale lote.

Ujumbe wa agano jipya katika manabii ni ujumbe wa ajabu wa neema na upendo. Baada ya Israeli kuvunja agano la kale kwa mamia ya miaka, Mungu anasema, nitaanzisha agano jipya. Litatua tatizo lililosababisha uhusiano huu uliovunjika.

Nitafuta dhambi za zamani. Nitatoa uwezeshaji mpya kwa ajili ya wakati ujao. Sehemu ya uwezeshaji huo ni Roho wa Mungu kumiminwa mioyoni mwa watu.

Sehemu nyingine ya hilo ni kwamba watu wa Mungu watazidiwa na upendo wa Mungu, kwa njia kubwa zaidi kuliko alivyoonyesha katika siku zao za nyuma. Upendo huo ambao Mungu anao kwa watu wake hatimaye utawaongoza watu kumpenda Mungu kwa njia anayotaka.

Tunapoangalia uhusiano wa ndoa kati ya Hosea na Gomeri na mfano na mlinganisho unaotupatia kuhusu Mungu na Israeli, tunahitaji pia kuangalia umuhimu wa watoto

ambao ni sehemu ya uhusiano huu pia. Ningependa kurudi kwenye sura ya kwanza na ningependa kuzungumzia kuhusu watoto. Ningependa kuzungumzia majina yao na umuhimu wao.

Kwa njia ile ile ambayo nabii Isaya ana wana wawili wanaoitwa Shear-Yashubu na Maher-shalal-hash-bazi, na majina yao yana umuhimu wa mfano, jukumu ambalo watoto wanacheza katika ndoa na katika mfano na katika mfano ni kwamba majina yao pia yanawasilisha ujumbe kwa watu wa Israeli. Sasa tena, hali ya watoto hawa na kuzaliwa kwao na jinsi haya yote yanavyotokea katika ndoa, baadhi ya hayo hayaeleweki. Katika mstari wa pili, nenda ukajichukulie mke wa Horebu na uzae watoto wa Horebu.

Je, kulikuwa na watoto walioletwa katika uhusiano huu kabla ya wakati Hosea alipoolewa na Gomeri? Hatujui. Je, Mungu alikuwa akimtaka awalee watoto hawa? Je, kulikuwa na watoto wengine katika uhusiano huu? Lakini inaonekana kuna watoto watatu waliozaliwa wakati wa ndoa kati ya Hosea na Gomeri. Wa kwanza kati ya watoto hawa, ni wazi kabisa kwamba Hosea ndiye baba kwa sababu itasemwa katika mstari wa tatu, kwa hivyo yeye, Hosea, akaingia na kumchukua Gomeri, binti Diblaimu, naye akapata mimba na kumzalia mwana.

Lugha hapo inaonyesha waziwazi kwamba Hosea ndiye baba. Hata hivyo, tunaposoma kuhusu kuzaliwa kwa mtoto wa pili na wa tatu au watoto, wazo hilo halielezwi waziwazi. Mstari wa sita unasema, mtoto wa pili aliyezaliwa ndani ya uhusiano wa ndoa, alipata mimba tena na kuzaa binti, na Bwana akamwambia, mwite jina lake, usimhurumie.

Hakuna dalili hapa kwamba Hosea ndiye baba. Na kwa hivyo, kumekuwa na uvumi mwingi. Je, Hosea ndiye baba? Je, alipata watoto hawa kwa mwanaume mwingine? Je, majina yanaonyesha kwamba Hosea anatambua kwamba wao si watoto wake? Hatujui majibu ya hilo.

Kuna sehemu zingine katika Agano la Kale ambapo mwanamke kupata mimba na kuzaa binti ingekuwa njia ya kawaida ya kuelezea kuzaliwa kwa mtoto. Nadhani maandishi yanaweza kuwa yanazua utata hapa kimakusudi. Hosea na Gomeri, huenda hawakujua kama Hosea ndiye baba hapa.

Na hiyo ni sehemu ya kutokuwa mwaminifu kwa uhusiano huu. Mtoto wa tatu anapozaliwa katika uhusiano huo, inasema katika mstari wa nane, alipomwachisha kunyonya, bila huruma, mtoto wa pili, akapata mimba na kuzaa mwana. Bwana akamwambia, mwite jina lake, si watu wangu.

Na tena, hakuna taarifa dhahiri hapa kwamba Hosea ndiye baba. Je, ukweli kwamba alimwita mtoto huyu, lo -ammi, si watu wangu, unamaanisha kwamba Hosea anatambua kwamba huyu si mtoto wake? Hatujui jibu la hilo. Lakini kilicho muhimu

ni umuhimu wa mfano wa majina yao na kile kinachoakisi kuhusu uhusiano kati ya Mungu na Israeli.

Kwa hivyo, hebu tuangalie mtoto wa kwanza, mstari wa nne. Bwana akamwambia baada ya mtoto huyu kuzaliwa, nenda ukamwite jina lake Yezreeli. Nadhani wengi wetu tunajua kwamba Yezreeli ni mahali katika Israeli, lakini jina la mahali maalum linamaanisha nini? Maana ya jina Yezreeli ni, linamaanisha Mungu hupanda.

Nadhani ina uhusiano fulani na rutuba ya eneo hili na wingi uliohusishwa na hili kuwa mojawapo ya maeneo yenye ustawi zaidi wa kilimo katika nchi ya Israeli. Mungu pia angewapanda watu wake katika nchi ya ahadi na angewaruhusu kufurahia hili. Lakini kejeli hapa ni kwamba Yezreeli haitakuwa jina chanya.

Ni wazi kwamba katikati ya uhusiano huu uliovunjika, Yezreeli atachukua maana hasi. Kwa hivyo, wazo la Mungu kupanda linaweza kuwa na wazo hapa la Mungu kupanda hukumu kwa watu wake. Linaweza kuwasilisha kitu kuhusu wazo la kupanda na kuvuna.

Hosea baadaye atasema Israeli wamepanda upepo, na katika kanuni nzima ya kuvuna na kupanda, watawuna kimbunga. Matokeo yataongezeka dhidi yao wanapopitia hukumu ya Mungu kwa dhambi yao. Kwa hivyo, kinachoonekana kutoa wazo chanya, Mungu akipanda fadhila ya kilimo, hapo kuna wazo la kupanda na kuvuna hukumu.

Zaidi ya hayo, umuhimu wa kihistoria wa Yezreeli ni kwa nini jina hilo linatumika hapa, nadhani, hata zaidi ya maana yake halisi. Yezreeli, katika historia ya hivi karibuni ya Israeli, ilikuwa mahali pa mauaji ya umwagaji damu. Ilikuwa mahali ambapo tukio la umwagaji damu na vurugu lilitokea.

Kwa hivyo, ikiwa mtoto anapewa jina hili huko Israeli, huenda lilikuwa na maana kama hii. Ninaishi Virginia. Watu wengi huko bado wanaamini kwamba Vita vya wenyewe kwa wenyewe vinapiganwa.

Kwa hivyo, ikiwa mtu wa Kusini angempa mwanawe jina Gettysburg, ingemletea mtu wa Kusini jambo fulani kuhusu vurugu na umwagaji damu. Mke wangu alitaka kumwita mwana wetu Grant jina, nami nikamwambia kwamba siwezi kufanya hivyo nikiwa Mvirginia mwenye asili ya Virginia. Kwa hivyo Jezreel angemletea mtu wa kusini kile ambacho Gettysburg ilimfanyia.

Labda ili kuifanya hii iwe ya kisasa zaidi na ya kisasa, hii inaweza kuwa kama kumpa mtoto wako jina Columbine, kwa sababu ingeonyesha mara moja kitu ambacho kilikuwa cha kutisha na cha vurugu. Ni nini kilichotokea hapo? Nyumba ya Yehu na nasaba ya Yehu bado ilikuwa madarakani kupitia Yeroboamu wa Pili. Nyumba ya Yehu ilikuwa imeiangamiza nyumba ya Ahabu kwa utakaso mkubwa wa damu.

Kumbuka kwamba hili lilitokea katika mazingira ya Yezreeli. Sehemu ya hili ilikuwa adhabu ya Ahabu na Yezebeli, kwa sababu walikuwa wamemwaga damu ya Nabothi, wakitaka shamba lake la mizabibu lililokuwa Yezreeli. Adhabu hiyo ingefaa uhalifu huo, na damu hiyo ingemwagwa dhidi ya nyumba ya Ahabu kutokana na hili.

Sasa inasema hapa, na bila shaka inarejelea tukio hili, kwa sababu inasema katika mstari wa 4, Kwa hivyo kutakuwa na utakaso wa damu katika Israeli ambao utakuwa kama utakaso wa damu uliotokea wakati Yehu alipoiangamiza nyumba ya Ahabu. Sasa, hii inaleta tatizo la tafsiri na kitendawili kwetu kwa sababu kifungu kinaonekana kuashiria kwamba Mungu ataiadhibu nyumba ya Yehu kwa vurugu waliyoifanya dhidi ya nyumba ya Ahabu. Tatizo ni nini na hilo? Tatizo na hilo ni kwamba Mungu alikuwa ameunga mkono vurugu ya Yehu dhidi ya Ahabu.

Kwa kweli, Mungu alikuwa amemwinua Yehu, akatangaza kinabii kuinuka kwake, na alikuwa ametangaza mapema kwamba Yehu angekuwa chombo cha kutakasa Israeli familia ya Ahabu na desturi za ibada ya sanamu ambazo walikuwa wamezileta kupitia ibada yao kwa mungu Baali. Kwa hivyo, Mungu alimwita Yehu kufanya hivi, na Mungu akaunga mkono alichofanya. Kwa hivyo, tunaewaje hili? Kwa nini Mungu sasa anaiadhibu nyumba ya Yehu kwa damu ya Yezreeli? Maelezo moja yanayowezezana ni kwamba baadhi ya watu wataangalia hili na jinsi usafishaji huo ulivyokuwa wa damu nyingi na kusema inaonekana kwamba labda, katika hali fulani, Yehu alikuwa amepita kiasi katika jinsi alivyofanya vurugu hii.

Ndiyo, Mungu alimwomba awatakase watu wa Israeli, awatakase taifa la Israeli, nyumba ya Ahabu na ibada ya Baali, lakini Yehu anaonekana kufurahia kazi yake kupita kiasi. Mbali na kuwatakasa nyumba ya Israeli, moja ya mambo mengine ambayo Yehu alifanya alipopanda madarakani ni kwamba pia alimuua mfalme wa Yuda kusini, Ahazia. Kwa hivyo, je, Yehu alizidi kile ambacho Mungu alikuwa amemwamuru afanye? Alimuua Ahazia kwa sababu hata mfalme wa Yuda, ambaye alikuwa sehemu ya nyumba ya Daudi, alikuwa na uhusiano wa karibu na familia ya Ahabu kwa ndoa.

Kwa hivyo tena, je, alizidi kile ambacho Mungu alimtaka afanye? Tunasoma katika 2 Wafalme 9, mistari ya 27-29, wakati Ahazia, mfalme wa Yuda, alipoona hili katika muktadha wa vita, alikimbia kuelekea Beth-hagani, na Yehu akamfuata huko na kusema, "Mpigeni naye." Wakampiga akiwa ndani ya gari la vita kwenye njia ya kupanda Guri, iliyo karibu na Ibleamu, naye akampa chakula hadi Megido, naye akafa huko. Watumishi wake wakamchukua ndani ya gari la vita hadi Yerusalemu na kumzika katika kaburi lake pamoja na baba zake katika mji wa Daudi.

Na hivyo, je, Mungu alikuwa akimwadhibu Yehu kwa kufanya mambo mengi kupita kiasi kwa kutoua tu familia ya Ahabu, mfalme wa Israeli, na kutoua tu Yezebeli na kumtupa nje ya dirisha? Je, alizidisha mauaji katika kumuua mfalme aliyewakilisha nyumba ya Daudi? Mfano mwingine wa jinsi usafishaji huu ulivyosababisha umwagaji

damu mwingi unapatikana katika sura inayofuata, katika 2 Wafalme 10, mistari 12-14. Kisha akaondoka na kwenda Samaria. Alipokuwa njiani, alipokuwa Beth-eked ya wachungaji, Yehu alikutana na jamaa za Ahazia, mfalme wa Yuda.

Akauliza, “Nyinyi ni nani?” Wakajibu, “Sisi ni jamaa za Ahazia, nasi tumeshuka kuwatembelea wakuu wa kifalme na wana wa mama malkia.” Akasema, “Wakamateni wakiwa hai,” nao wakawakamata wakiwa hai na kuwaua, watu 42, wala hakumsaza hata mmoja wao. Kwa hiyo, tena, haangamizi tu nyumba ya Ahabu.

Pia anaua familia ya Ahazia, na hawa wanaonekana kama watazamaji wasio na hatia. Je, Yehu alizidisha vurugu aliyoifanya? Tunaposoma hadithi ya utakaso huu, ni tukio la umwagaji damu sana. Unakumbuka kinachompata Yezebeli?

Ametupwa nje ya dirisha. Damu yake inamwagika ukutani. Mbwa wanamla maiti yake, na hakuna kitu hapo ila mifupa michache iliyobaki.

Ahabu ameuawa, na damu yake itavuja pia. Wataiosha, na mbwa watairamba. Yehu hakumuua Ahabu, lakini aliwaua wanafamilia wengine.

Anaamuru wanafamilia wauawe, na wanamletea vichwa vyao vilivyokatwa na vikapu huko Yezreeli. Huu ni utakaso wa damu. Anapoondoa ibada ya Baali na kuhani wa Baali, anawaambia wote wakusanyike hekaluni.

Anasema, Kama unafikiri kwamba Ahabu alikuwa mfuasi mwenye shauku wa Baali, subiri hadi uone msaada wangu. Anapowafunga ndani, anafunga hekalu na kuwafanya wote wachinjwe na kuuawa. Yeye ni mtu mwenye damu nyingi.

Je, Mungu alikuwa akiwataka Israeli wawajibishwe kwa umwagaji damu huu wote? Tena, nadhani kwa kuzingatia 2 Wafalme na ukweli kwamba Mungu anaunga mkono hili na Mungu anaadhibu hili, sina uhakika kama hii ndiyo njia tunayopaswa kusoma Hosea sura ya 1. Tunaweza tu kuwa na kauli hapa kuhusu mahali ambapo nyumba ya Yehu imekuja kuwakilisha nyumba ya Israeli tu. Hii inaweza kuwa tu kusema historia itajirudia. Kwa njia ile ile ambayo ilikuwa muhimu kuwe na utakaso wa damu Yehu alipochukua nafasi kutoka kwa familia ya Ahabu, kutakuwa na utakaso wa damu kwa nyumba ya Israeli kwa ujumla.

Tukio hili la kihistoria litajirudia. Linaweza pia kuwa hukumu kwa nyumba ya Yehu haswa kwa ukweli kwamba ingawa kulikuwa na mabadiliko ya utawala na ingawa kulikuwa na kusafishwa kwa ibada ya Baali, Yehu kwa kweli, kwa namna fulani, hakuwa mwaminifu zaidi kwa Bwana kuliko wafalme wengine wowote katika nyumba ya Israeli. Katika kitabu cha Wafalme, haitatuambia kwamba Yehu alikuwa wa kipekee, na kwa sababu alifuta ibada ya Baali katika Israeli, alifanya yaliyo mema machoni pa Bwana.

Yehu atalaaniwa kwa uasi wake kama wafalme wengine wote. Itasema Yehu alifanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana. Kulikuwa na fursa halisi kwa kuinuka kwa familia na nasaba ya Yehu kwa ajili ya kuwepo kwa mabadiliko katika Israeli.

Kwa ajili ya kurudi kwa uaminifu na kujitolea kwa agano na hilo halikutokea kweli. Kadiri uzao wa Yehu ulivyoendelea, hakukuwa na kurudi kwa Bwana. Wakati wa utawala wa Yeroboamu wa Pili, Mungu alikuwa amewabariki Israeli kwa ustawi.

Mungu alikuwa amepanua mipaka yao. Yeroboamu wa Pili, kwa njia nyingi, alikuwa mtawala mwenye ufanisi mkubwa, lakini anafukuzwa katika Wafalme kama mtu anayefanya yaliyo maovu machoni pa Bwana. Kwa kuzingatia ukweli kwamba nyumba ya Yehu haikuleta mabadiliko haikutumia baraka na fursa ambazo Mungu alikuwa amewapa, nadhani hiyo ndiyo sababu maalum ya hukumu hapa kuliko ukweli kwamba Mungu anamhukumu Yehu kwa mambo ambayo alikuwa ameyakubali hapo awali.

Vurugu na umwagaji damu vimeendelea kuwa sehemu ya ufalme wa kaskazini. Matajiri walikuwa wamewakandamiza maskini, na matatizo ya haki ya kijamii ambayo tayari tumeyazungumzia katika kitabu cha Amosi na katika Yeroboamu, machoni pa Mungu, yalikuwa umwagaji damu. Huo ulikuwa vurugu inayowanyima watu riziki yao.

Ilikuwa ni jambo ambalo halikumpendeza Mungu kama mauaji. Kwa hivyo, kwa namna fulani, Israeli ina hatia ya uhalifu unaohitaji umwagaji damu. Kutakuwa na umwagaji damu mwingine katika Israeli.

Kwa hivyo, jina Yezreeli, Mungu hupanda, linaturudisha kwenye tukio hili na linatukumbusha na kuwatangazia watu wa Israeli kwamba kutakuwa na wakati mwingine wa umwagaji damu katika historia ya Israeli. Hii ni njia sahihi sana ya kuwaonya kuhusu uvamizi wa kijeshi na kushindwa watakakopitia mikononi mwa Ashuru. Jina la mtoto wa kwanza, Yezreeli, tayari tunatambua kwamba kuna hukumu mbaya inayokuja juu ya Israeli.

Jina la mtoto wa pili litakuwa binti ambaye Gomeri atamzaa katika mstari wa 6, na Bwana akamwambia, mwite jina lake Lo-ruhama, usihurumie. Tena, kwa njia ile ile kama Yezreeli, hii inawasilisha ujumbe wa hukumu. Mungu yuko katika hatua ambayo hatawaonyesha tena watu wake huruma.

Kumbuka, Kutoka 34:6 itasema Mungu ni Mungu mwenye huruma. Yeye ni Mungu mwenye huruma. Yeye ni Mungu wa rehema.

Yeye ni Mungu ambaye si mwepesi wa hasira na anayesamehe dhambi. Lakini kuna sehemu ambapo watu wakiendelea katika kutokuwa waaminifu na kutotii kwao Mungu, wataishiwa na rehema ya Mungu, na watakosa fursa za kupata neema na

msamaha wake. Na Bwana anasema sitawahurumia tena nyumba ya Israeli ili kuwasamehe hata kidogo.

Lakini nitawahurumia nyumba ya Yuda, nami nitawaokoa kwa Bwana, Mungu wao. Kwa hivyo, ufalme wa kaskazini umemaliza rehema ya Mungu. Ufalme wa kusini bado haujafikia hatua hiyo.

Na kumbuka, wataendelea kama kitu tofauti na 722-586, na hatimaye, wataenda kama ufalme wa kaskazini ulivyofanya pia. Lakini katika Israeli, haswa katika hatua hii ya historia, kazi ya Hosea ni kutangaza kwamba wamemaliza rehema ya Mungu. Mtoto wa tatu na mstari wa 8 wa Hosea unatuambia kwamba Gomeri, baada ya kuachishwa kunyonya bila rehema, Lo-Ruhama, alipata mimba na kuzaa mtoto wa kiume.

Bwana akamwambia, mwite jina lake, si watu wangu, kwa maana ninyi si watu wangu, wala mimi si Mungu wenu. Kwa hivyo, jina la mtoto wa tatu, Lo-Ami. Na hii inaonyesha kuvunjika kabisa na kuvunjika kwa uhusiano wa agano.

Hawana tena fursa ya kusema kwamba wao ni watu wa Mungu, na hawana tena haki ya pekee ya kumwita Mungu Mungu wao. Mimi ni Mungu wenu, nanyi ni watu wangu. Hiyo ni fomula ya agano ambayo inapatikana katika Agano la Kale lote.

Uhusiano huo unavunjika na kuvunjika kwa muda. Na huo ndio uzito wa uhamisho. Na huo ndio kiwango cha dhambi za Israeli zilivyokuwa nzito.

Sasa, jambo la kushangaza ni kwamba baada ya Mungu kusema, ninyi si watu wangu, sitawaonea huruma, tunarudi kwenye Kutoka 34, 6, na 7, na tunauliza swali hilo, vipi kuhusu huruma ya Mungu? Je, dhambi za Israeli zimekuwa kali na nzito kiasi kwamba Mungu hatimaye amesema, Nimeondoa uhusiano wangu na watu hawa? Ni wakati wa mapumziko kamili. Jambo la kushangaza, na tena, msipoteze thamani ya mshtuko wa kinachotokea katika haya yote.

Kwa sababu ni ukumbusho wenye nguvu kwetu kuhusu upendo, neema, rehema, na msamaha wa Mungu. Kwa sababu ingawa Israeli imevunja agano hili kwa mamia ya miaka, ingawa kutakuwa na talaka, pia kutakuwa na marejesho. Jinsi tunavyoona hili haswa katika Hosea sura ya 1 ni kwamba majina ya watoto hawa watatu yanaonyesha hukumu na wazo la agano lililovunjwa; majina haya yamebadilishwa katika ahadi tuliyopewa mwishoni mwa sura ya 1. Majina haya yenye maana hii mbaya na ya kutisha ya hukumu yatabadilishwa hadi mahali ambapo yatakuwa ahadi za marejesho ya baadaye.

Tunarudi mwanzoni kabisa mwa majadiliano yetu kuhusu manabii mwanzoni mwa kozi hii, ambapo tulizungumzia kuhusu ujumbe wa agano wa manabii. Umetenda

dhambi, umevunja agano, unahitaji kutubu na kupatana na Mungu. Ikiwa hakuna toba, kutakuwa na hukumu.

Majina matatu ya watoto wa Israeli yanaonyesha kwamba tuko katika hatua hiyo. Lakini kumbuka kipengele cha nne kilikuwa nini, ni kwamba baada ya hukumu, kutakuwa na urejesho. Manabii wanaozungumzia hukumu ya Mungu, haijalishi wanazungumzia hilo kwa uzito gani, hata nabii Amosi, baada ya sura tisa zisizokoma za hukumu, daima kuna ahadi ya urejesho.

Tunaona hilo katika majina haya. Kwa nguvu sana, inafanya hivi. Kwa hivyo, itasema katika sura ya 1, mstari wa 10, baada ya mstari wa 9, Ninyi si watu wangu, mimi si Mungu wenu.

Je, hii ina maana kwamba agano limekwisha? Sikiliza mstari wa 10. Ni sehemu gani ya Agano la Kale inapaswa kutukumbusha? Hii ni Mwanzo sura ya 12. Hii ni agano la Ibrahimu.

Nitazidisha uzao wako kama nyota za angani na mchanga wa pwani. Katika mstari uliopita ilisema tu, sisi si watu wako tena. Uthibitisho wa ahadi hii ya agano unaonyesha wazo kwamba Mungu atarejesha uhusiano huu.

Kuvunjika kwa agano, kufutwa kwa agano ni jambo la muda tu. Na anasema, na mahali walipoambiwa, ninyi ni lo-ammi, si watu wangu, wataambiwa, wana wa Mungu aliye hai. Kwa hivyo, Israeli hivi sasa imekuwa lo-ammi, si watu wangu, lakini watakuwa watoto wa Mungu aliye hai.

Na wana wa Yuda na wana wa Israeli, kutakuwa na mkutano wa ufalme wa kaskazini na ufalme wa kusini, watakusanyika pamoja, nao watajiwekea kiongozi mmoja, nao wata panda katika nchi, kwa maana siku ya Yezreeli itakuwa kuu. Na sasa jina Yezreeli linalotumika kwa jina la mtoto wa Hosea kuzungumzia umwagaji damu na vurugu linazungumzia kuhusu Israeli na Yuda kukusanywa tena katika nchi na kurejeshwa. Kwa hivyo, majina yanayotumika kwa njia hasi kabisa yatageuzwa, na yatatumika kwa njia chanya.

Tuna kitu kile kile, mchezo wa maneno kuhusu majina ya watoto wa Hosea. Hili linajitokeza katika Hosea sura ya 2, mistari ya 21 hadi 23 inavyosema. Katika siku hiyo, siku ya urejesho, wakati ujao, wakati hili litakapotokea, haya ndiyo yatakayotokea.

Nitajibu, asema Bwana, nitajibu mbingu, nazo zitajibu dunia, na dunia itajibu nafaka, divai, na mafuta. Unakumbuka vitu ambavyo Mungu angewaondolea kama sehemu ya kunyang'anywa uhamisho? Walikuwa wameihusisha divai, mzabibu, na nafaka na miungu, na Mabaali. Kwa hivyo, Bwana anasema, nitawanyang'anya vitu hivyo na hatimaye kuwavutia tena jangwani na kuwarudisha katika nchi.

Bwana atawarudishia mazao na mazao aliyoyachukua. Hatimaye watatambua kwamba Baali, mungu wa dhoruba, hakutupatia vitu hivi. Yahweh, mungu wa Israeli, kutokana na upendo wake kwetu na ahadi zake kwa agano, ndiyo maana tuna vitu hivi na watapata mafanikio haya ya kifahari.

Watajibu wakati hili litakapotokea, Yezreeli, Mungu hupanda. Kwa nini divai, kwa nini mzabibu, kwa nini mafuta, kwa nini yapo? Kwa sababu Mungu ameipanda na Mungu ameandaa ili tuifurahie. Yezreeli inakuwa jina chanya, na wazo zima la ustawi wa kilimo wa Bonde la Yezreeli linarudi hapa.

Nitampana yeye mwenyewe katika nchi. Mungu hatapanda tu mazao huko; Mungu atapanda Israeli katika nchi hiyo, nao watakaa humo milele. Hakutakuwa na wakati ambapo marejesho ya mwisho yatatoka kwa Israeli kufukuzwa kutoka katika nchi hiyo kwa sababu watamtii.

Bwana anasema, nami sitahurumia mtu yeyote. Nitakuwa na huruma hii ya kimama. Neno Raham linahusiana na neno la tumbo la uzazi na kwa hivyo kuna wazo hili la huruma ya kimama hapa.

Sitahurumia kwa huruma yoyote, nami nitamwambia Lo Ami, si watu wangu, ninyi ni Ami, ninyi ni watu wangu, naye atasema ninyi ni Mungu wangu. Kwa hivyo, ndoa ya Hosea na Gomeri ilionyesha kujitolea kwa kudumu kwa Yahweh kwa watu wake. Mungu anamwambia Hosea aoe mwanamke asiye mwaminifu.

Hana uaminifu kwake. Anawafuata wapenzi wake haramu, na hata baada ya hilo kutokea, hata baada ya kuna uwezekano wa amri rasmi ya talaka, Hosea anarudi na kumnunua mke wake na kurejesha uhusiano huo. Kurejeshwa kwa agano kunaonekana katika ndoa ya mume na mke.

Marejesho hayo pia yanaonekana katika majina ya watoto. Kwa sababu mwanzoni Yezreeli, Lo Ruhama, na Lo Ami zina maana hasi. Wanageuzwa na hatimaye kupewa maana chanya ya kuzungumzia baraka zote ambazo Mungu atawapa Israeli wakati uhusiano wa agano utakaporejeshwa tena.

Sawa, kwa hivyo hayo ndiyo mambo yanayoendelea hapa. Sasa, inapozungumziwa katika sura ya 1, mstari wa 5 kwamba Mungu ataiadhibu nyumba ya Yehu kwa damu ya Yezreeli, adhabu hiyo maalum kwa nyumba ya Yehu ilitokea hivi karibuni. Kuanguka kwa nyumba ya Yehu kulitokea mwaka wa 752 KK.

Lakini hatimaye zaidi ya hayo, kutakuwa na uwajibikaji kwa nyumba ya Israeli utakaotokea kwa kuanguka kwa taifa la Israeli kwa Waashuri mwaka wa 722. Nataka kutaja jambo moja la mwisho kuhusu ahadi inayotolewa kupitia majina ya watoto.

Tunapoangalia hili, Paulo anachukua kifungu ambapo Mungu anazungumzia kuhusu uhusiano unaorejeshwa katika Hosea sura ya 1 , mistari ya 10 na 11.

Inasema, Ninyi si watu wangu, lakini wataambiwa, Ninyi ni wana wa Mungu aliye hai. Na wana wa Yuda na wana wa Israeli watakusanyika pamoja, nao watajiwekea kichwa kimoja, nao watapanda kutoka katika nchi, kwa maana siku ya Yezreeli itakuwa kuu. Ni wazi, katika muktadha, kifungu hicho kinazungumzia uhusiano wa Mungu na Israeli na jinsi Mungu atakavyowarejesha watu hawa ambao wamekuwa lo-ammi, si watu wangu.

Hata hivyo, Paulo anafanya jambo la kuvutia sana na kifungu hiki katika Warumi sura ya 9, mistari ya 24-26. Paulo atasema, Hata sisi aliowaita, si kutoka kwa Wayahudi tu bali pia kutoka kwa Mataifa. Kwa hivyo Paulo atazungumzia ukweli kwamba Mungu ameunda watu waliombwa kutoka kwa Wayahudi na Mataifa.

Kwa nini Mungu amewaleta Mataifa katika familia ya Mungu? Kama asemavyo katika Hosea, Wale ambao si watu wangu nitawaita watu wangu; na yeye ambaye hakuwa mpendwa, nitamwita mpendwa; na mahali pale pale walipoambiwa, Ninyi si watu wangu; nao wataitwa wana wa Mungu aliye hai.

Tumesoma kifungu hicho wapi? Ni nukuu ya Hosea sura ya 1. Paulo anatumia hilo kuzungumzia ukweli kwamba Mungu amewachukua Mataifa ambao hawakuwa sehemu ya watu wa Mungu na kuwaleta katika familia ya Mungu pamoja na Wayahudi. Kwa hivyo, katika kifungu katika Agano la Kale kinachozingatia pekee urejesho wa Israeli, Paulo kitheolojia anawahusu Mataifa, ambao pia hawakuwa watu wa Mungu. Kinakuwa kifungu hiki kizuri cha jinsi Mungu anavyounda watu ambao wameumbwa na Wayahudi na Mataifa.

Kwa hivyo, kuna mambo mengi hasi yanayotolewa na taswira ya ndoa hii iliyovunjika, watoto wa uzinzi. Lakini pia kuna ujumbe mzuri sana unaotokana na hili pia. Ningependa kuchukua dakika chache kufikiria kitheolojia kuhusu wazo la kulinganisha ndoa kati ya Mungu na Israeli au Mungu na Yuda kama ndoa.

Na kwa ufupi tu eleza baadhi ya dhana muhimu ambazo nadhani zinawasilishwa kwa kutumia sitiari hii. Tayari tumezungumzia kuhusu hili kwamba katika Agano la Kale uhusiano wa Mungu na Israeli au asili na tabia ya Mungu kwa ujumla hauelezewi kwetu au kutuwasilishwa kwetu katika aina za falsafa au theolojia ya kimfumo. Mara nyingi huwasilishwa katika mfumo wa sitiari.

Na kwa hivyo, tuna Mungu katika kitabu cha Amosi. Yeye ni simba angurumaye na dhoruba ya radi. Na tuliona jinsi hilo lilivyofanya kazi katika kitabu hicho.

Mojawapo ya sitiari na taswira zenye nguvu zinazotumika kwa ajili ya Mungu katika uhusiano na watu wake katika Agano la Kale ni uhusiano wa kifamilia. Mungu ni baba

wa Israeli, na Mungu ni mume wa Israeli. Sasa kuna mambo kuhusu ndoa katika Mashariki ya Karibu ya kale ambayo yalikuwa tofauti, ambayo kwa hakika ni tofauti na ndoa ya leo.

Lakini nadhani kuna mawazo na dhana zilizo wazi ambazo sitiari hii inajaribu kuwasilisha. Manabii wanapotumia sitiari hii, moja ya mambo ambayo inajaribu kuwaambia watu wa Israeli, inawakumbusha uzito wa dhambi yao. Na kwa hivyo, kuna sehemu kadhaa katika manabii ambapo manabii hawatunii tu sitiari ya ndoa na Yahweh kama mume na Israeli kama mke.

Hawatunii tu taswira ya ukafiri na uzinzi wa kiroho, bali watatumia kauli za kushangaza sana. Lugha hiyo itakuwa ya kutatanisha sana. Baadhi ya watu, na wakosoaji zaidi wa haki za wanawake wa Agano la Kale, hata wameitaja hii kama lugha ya unabii wa ngono.

Sitaki kwenda mbali zaidi ya kuainisha hivyo, lakini nadhani ni muhimu kwetu kuelewa jinsi baadhi ya lugha na taswira hizi zinavyoshtua. Kwa mfano, katika kitabu cha Yeremia, Yeremia anasema, Zamani nilivunja nira yako na kuvunja vifungo vyako. Ulisema sitakutumikia.

Ndiyo, juu ya kila kilima na chini ya kila mti mbichi, mmeinama kama kahaba. Na hivyo, nabii Yeremia atasema, hamjafanya ukahaba tu, mmefanya hivi mara kwa mara na katika sehemu nyingi. Atasonga mbele, atasonga mbele katika sura ya 2, na atasema, Wewe ni kama ngamia mchanga asiyetulia anayekimbia huku na huko, punda mwitu aliyezoea jangwa, katika joto lake akinusa upepo, ni nani awezaye kuzuia tamaa yake? Wewe ni kama mnyama aliye katika joto akifuatilia miungu yako ya uongo.

Nadhani ujumbe huo huenda ulikuwa wa kukera kwa kiasi fulani kwa watu waliosikia. Siko tayari kujaribu huo kanisani mimi mwenyewe. Katika sura ya 2 ya Yeremia, nabii anasema, Jinsi unavyoelekeza njia yako kwa wale wanaotafuta mapenzi kiasi kwamba hata wanawake waovu umewafundisha njia zako.

Wewe si mwaminifu kwa Mungu tu, wewe si kahaba tu. Unaweza kutoa masomo kuhusu hili kwa sababu wewe ni mzuri sana katika hilo. Hata wanawake waovu zaidi wangeweza kujifunza kutoka kwako. Tena, ujumbe huo ungekuwa mbele ya watu waliosikia hili.

Na katika utamaduni wa aibu, tunapofikiria kuhusu uzinzi na ukafiri na uasherati na yote yaliyotokana, na ukweli kwamba uzinzi wenyewe ulikuwa uhalifu mkuu, kwa nini Mungu atawahukumu Israeli vikali hivyo? Sio kwa sababu yeye ni Mungu mwenye hasira na asiye na msimamo. Ni kwa sababu Israeli inastahili hili. Ezekieli anapotumia sitiari ya Yerusalemu au Samaria au watu wa Israeli au Yuda kama

kahaba, tena, sio wazo la uasherati tu. Kuna baadhi ya kauli za kushangaza zinazotolewa hapo.

Atasema, mmefanya hivi mara kwa mara, hivyo Yerusalemu ni mbaya kuliko Sodoma. Sodoma ni mji mwovu na mji wa anasa. Yerusalemu ni mbaya zaidi kwa maana kwamba wanawajibika zaidi kwa Mungu.

Yeremia atasema, ufalme wa kaskazini wa Israeli, Mungu aliwaacha. Katika ufalme wa kusini wa Yuda, katika uzinzi wao, wana hatia zaidi kwa sababu walipaswa kujifunza somo kutokana na kile Mungu alichowafanyia watu wa Israeli kaskazini. Ezeieli atasema tofauti kati ya watu wangu na kahaba ni kwamba kahaba hulipwa kwa huduma zake.

Unawalipa wapenzi wako walale nawe. Angalau kahaba hulipwa kwa hilo. Unatoka nje kuwafuata wapenzi wako, na unawalipa.

Manabii wanatumia lugha hii ya kushangaza. Isaya, mwanzoni mwa kitabu cha Isaya, Sodoma na Gomora, ndiye mfano halisi wa uovu katika Agano la Kale. Viongozi wa Yerusalemu wanatajwa kama watawala wa Sodoma.

Ezeieli 23:20, Israeli na Yuda walitamani Misri na kwa ushirikiano kwa sababu askari wao walikuwa na sehemu za siri zenye ukubwa wa farasi au punda. Ni kama, wow, picha hizi zina picha nyingi sana. Zinatukumbusha uzito wa dhambi ya Israeli.

Mungu ni Mungu mtakatifu, na Mungu amesalitiwa na dhambi ya Israeli. Utakatifu wa Mungu, Bwana ndiye Mtakatifu wa Israeli, ambayo ina maana kwamba hawezi kubaki katika uhusiano na watu wasio watakatifu isipokuwa dhambi hiyo iondolewe. Pia ni ukumbusho kwetu kuhusu ukweli kwamba tunapotenda dhambi na katika maisha yetu wenyewe tunapovunja amri za Mungu tunapokosa kufuata maagizo ya neno lake na maagizo yake kwa maisha yetu, dhambi haivunji sheria ya Mungu tu.

Sio tu uhusiano wa kisheria hapa. Dhambi yetu na usaliti wetu hatimaye huvunja moyo wa Mungu. Mtu yeyote ambaye ni mchungaji anaweza kukuambia kwamba mambo yenye uchungu zaidi na uzoefu wenye uchungu zaidi ambao unawapa watu ni wakati mwenzi mmoja amekuwa mwaminifu kwa mwingine.

Inahitaji neema ya ajabu na upendo wa ajabu na nguvu kutoka kwa Mungu mwenyewe ili kuponya aina hiyo ya uhusiano. Kila mwanaume Myahudi aliyesikia ujumbe wa manabii angeelewa mshtuko na hasira na usaliti na aibu iliyohusishwa na hili. Kumbuka, hawa ndio watu ambao manabii wanajaribu kuwasiliana nao.

Wao ndio wanaohusika hasa na dhambi zilizopo katika jamii ya Israeli. Wanachukua nafasi ya kiume na kike na kuibadilisha na kusema, usifikirie tu kuhusu mke wako

kutokuwa mwaminifu kwako. Jiweke katika nafasi ya mke huku Yahweh akiwa mumeo.

Umekuwa mwaminifu kwake. Tena, wakosoaji wa haki za wanawake mara nyingi watasema kwamba taswira hii ni kitu ambacho tunahitaji kuondoa kutoka katika Biblia kwa sababu inaonyesha ukweli kwamba wanawake ndio chanzo cha uvovu. Hata hivyo, ukielewa jinsi sitiari inavyofanya kazi, unatambua kwamba Mungu hatimaye anakabiliana na ukweli kwamba wanaume ndio walioipotosha jamii ya Israeli, na wao ndio wanaohitaji kubadilisha njia zao.

Jambo la pili ambalo sitiari ya ndoa inatuonyesha, inaakisi kwetu kujitolea kwa Israeli bila sababu. Katika kitabu cha Hosea, tuna angalau marejeleo mawili muhimu kuhusu upendo wa Mungu kwa watu wake. Nataka kuyataja haya na kuyaelekeza.

Mungu amejitolea kabisa kwa Israeli. Amekuwa hivyo siku zote. Atakuwa hivyo siku zote.

Amekuwa mwaminifu kwa agano siku zote. Katika sura ya 3, mstari wa 1, inaposema, Na Bwana akaniambia, Nenda tena ukampende mwanamke anayependwa na rafiki. Upendo wa Hosea kwa mwanamke huyu ni kielelezo cha upendo wa Mungu kwa Israeli.

Mwanzoni mwa uhusiano huu, kwa nini uhusiano huu ulitokea? Kwa nini kulikuwa na agano kati ya Mungu na Israeli? Hosea 11, sura ya 1 inasema hivi, Israeli alipokuwa mtoto, nilimpenda. Na kutoka Misri, nilimwita mwanangu. Na jambo la kushangaza katika kitabu cha Hosea, na tena, usiruhusu thamani ya mshtuko wa kinachoendelea katika kitabu hiki ipungue, kwa sababu inatukumbusha upendo wa Mungu.

Bwana anasema hivi katika sura ya 11, 8, na 9: Ninawezaje kukutoa, Ee Efraimu? Ninawezaje kukutoa, Ee Israeli? Ninawezaje kukufanya kama miji niliyoiharibu pamoja na Sodom na Gomora? Moyo wangu unarudi nyuma ndani yangu. Huruma yangu inaongezeka joto na upole. Na kwa hivyo, katika kiwango cha kibinadamu, tunaweza kufikiria mume mwenye hasira akitekeleza tu kisasi chake cha kulipiza kisasi kwa mke asiye mwaminifu.

Bwana anatupa mfano wa kusema, Hata baada ya mwanamke huyu kutokuwa mwaminifu kwangu, bado nampenda. Kuna ujumbe wenye nguvu wa upendo wa Mungu kwa Israeli. Tofauti ya hilo, au tofauti na hilo katika kitabu, ni kwamba wakati wowote kitabu kinapozungumzia upendo wa Israeli, Yahweh si lengo kamwe.

Kuna marejeleo katika sehemu kadhaa katika kitabu kuhusu wapenzi wa Israeli au vitu wanavyopenda, na vitu hivyo si Yahweh kamwe. Kwa kweli, ni miungu mingine ambayo wanaihusisha na baraka ambazo wamefurahia. Wanaamini kwamba miungu hiyo ndiyo chanzo cha hilo, badala ya Yahweh, na kutokana na hilo, wana ibada

isiyofaa kwa Baali na miungu na miungu ya uzazi ambayo ilihusishwa na ibada ya Wakanaani.

Tunaona marejeleo ya upendo wa Israeli, sura ya 2, mstari wa 5, mstari wa 7, mstari wa 10, mstari wa 12, mstari wa 13, sura ya 3, mstari wa 1, sura ya 4, mstari wa 18, sura ya 9, mstari wa 1, sura ya 9, mstari wa 10, sura ya 12, mstari wa 7, na Bwana kamwe si lengo la hili. Tunapomwona mke asiye mwaminifu akitofautishwa na mume mwaminifu na mkarimu ambaye amekuwa akimtunza mkewe kila wakati, na mke huyo amegeuka na kuhusisha utunzaji huo na upendo huo na miungu mingine, nadhani ni kielelezo kizuri cha kujitolea kwa Israeli bila sababu. Pia inatukumbusha mambo katika maisha yetu ambayo mara nyingi tunayatolea ibada isiyofaa na chochote katika maisha yetu kinachochukua nafasi ya Mungu kama kitu ambacho hatimaye tunakithamini, kama kitu tunachokitazama kama chanzo chetu cha mwisho cha usalama na umuhimu, kama kitu tunachotoa ibada na huduma ambacho ni cha Mungu pekee, ni ukumbusho wa mambo yote tunayotoa ibada isiyofaa pia, iwe ni kazi zetu au hata familia zetu, kwa wachungaji ambao mara nyingi ni huduma yetu, kwa ajili ya riadha, kwa ajili ya burudani, kwa ajili ya kazi, kwa ajili ya maendeleo, kwa ajili ya kazi, kwa ajili ya ustawi, na nadhani katika utamaduni tunaishi, kama kungekuwa na manabii leo, hayo yangekuwa aina ya masuala ambayo wangekuwa wakitushughulikia.

Israeli imepoteza uaminifu. Katikati ya hili, jambo la tatu tinalokumbushwa, na tayari tumegusia hili, ni kwamba taswira na sitiari ya mume na mke na hata upendo wa Mungu unaodumu na unaoendelea katikati ya ukosefu huu wa uaminifu, tunakumbushwa kina na shauku ambayo Mungu anayo kwa watu wa Israeli. Na tayari tumeona hili.

Sura ya 11, mstari wa 8 na 9. Ninawezaje kuwaacha Israeli? Hiyo ingekuwa ni mwelekeo wa kibinadamu. Lakini huruma ya Mungu inarudi ndani yake. Na tunaangalia hili na kusema, kwa nini unataka kubaki na mwanamke huyu? Kwa nini unataka kuendeleza uhusiano huu katika agano? Kwa nini usianze upya na watu wengine? Mungu amejitolea kwa agano.

Na hivyo katika ujumbe wa manabii, mara nyingi kuna wazo hili kwamba uhamisho ulikuwa talaka, ambapo Mungu alikomesha uhusiano na watu wake kwa muda, lakini ujumbe wa manabii ni kwamba talaka si ya kudumu, na Mungu atarejesha uhusiano huo. Isaya sura ya 50, mstari wa 1, inasema hivi. Kuwatia moyo watu wa Israeli kurudi baada ya wakati watakapopitia uhamisho.

Isaya anasema, Mungu atakapowarudisha watu wake, cheti cha talaka kilichomaliza uhusiano wa ndoa wakati wa uhamisho hakitakuwapo tena. Na Isaya anasema, Kutakuwa na uhusiano uliorejeshwa. Isaya 54, mstari wa 4-6, inawasilisha kile tulichokizungumzia.

Kwa maana hutaabishwa, kwa maana utasahau aibu ya ujana wako na aibu ya ujane wako, wala hutaikumbuka tena.

Kwa maana muumba wako ni mume wako. Bwana wa Majeshi ndilo jina lako. Kwa hivyo, Mungu atarejesha uhusiano huo.

Sura ya 62 katika Isaya ni kitu kile kile. Hepzibah. Inasikika vizuri zaidi kwa Kiebrania.

Na nchi yako itaitwa ndoa. Beulah. Kwa sababu Bwana atarejesha uhusiano huo.

Sasa hebu tufikirie hili kwa dakika moja. Katika sheria ya Agano la Kale, Kumbukumbu la Torati sura ya 24 ilisema hivi. Kwamba ikiwa mwanamume angepata kitu ambacho hakikumpendeza mkewe, kitu ambacho si cha maadili, isipokuwa uzinzi, mwanamume huyo alikuwa na haki ya kumpa cheti cha talaka na kumwacha.

Sasa ikiwa talaka hiyo ilitokea, mojawapo ya ulinzi uliowekwa katika hili kwa wanawake ni kwamba mwanamume hakuruhusiwa tena kurudi na kuoia tena mwanamke huyo ikiwa angeolewa na mwanamume mwingine. Mara tu talaka ilipotokea, matarajio ya asili yalikuwa kwamba mwanamke angeoia tena, na ndoa ya kwanza isingeweza kuanza tena au kurejeshwa tena chini ya hali yoyote. Jambo la kushangaza katika uhusiano kati ya Mungu na Israeli ni kwamba ingawa talaka imetokea, na ingawa Israeli imefanya jambo ambalo ni zito zaidi kuliko kuoia tena tu, wamefanya uzinzi dhidi ya Bwana katika uhusiano wao wote.

Mungu anasema niko tayari kuweka kando sheria yangu mwenyewe hata ili kuwarudisha watu wangu. Na nadhani ikiwa Gomeri ameoia mtu huyu mwingine na Mungu anamwambia Hosea aende akamnunue na kurejesha uhusiano, kwa kweli tuna mfano wa Mungu akiweka kando sheria ya Kumbukumbu la Torati 24 kwa sababu ya upendo wake kwa watu wa Israeli. Yeremia atasema jambo lile lile.

Katika Yeremia sura ya 3, mstari wa 1 na 2, Yeremia anarejelea sheria ya talaka. Anarejelea sheria ya talaka kwa njia ya maandishi tofauti katika Kumbukumbu la Torati 24. Anasema hivi: Ikiwa mtu atamwacha mkewe, naye akaondoka kwake, akawa mke wa mtu mwingine, je, atamrudia? Jibu ambalo ungetarajia ni hapana.

Sheria ya Mungu hairuhusu. Hata hivyo, kinachotokea katika sehemu nyingine ya sura ni kwamba kuna sehemu nyingi ambapo Bwana anawaambia watu wake, nirudieni. Mungu alikuwa tayari kuweka kando hata sheria yake mwenyewe kwa sababu ya kina cha upendo wake kwa Israeli.

Mfano wa ndoa pia unatuonyesha kwamba ndani ya uhusiano kati ya Mungu na Israeli, Mungu alidai uaminifu na kujitolea kabisa. Kumbukumbu la Torati sura ya 6, mistari ya 13 na 15. Israeli hairuhusiwi kumwabudu Mungu na miungu mingine.

Lazima wachague kumwabudu Mungu pekee. Hivyo ndivyo uhusiano wa ndoa ulivyo. Hatupeleki rafiki yetu wa karibu kwenye fungate yetu kwa sababu hiyo inaingiliana na kusudi la hilo.

Ndoa inapaswa kuwa uhusiano wa uaminifu na kujitolea pekee. Upendo wa kudumu wa Mungu na kujitolea kwake kwa Israeli, ukali wa adhabu, ilikuwa kosa la kifo. Mungu lazima ajibu kwa njia hii kali kwa sababu ya uzito wa dhambi.

Israeli hawawezi kuangalia kile ambacho Mungu anakaribia kuwafanyia na kusema hii si haki na si haki. Wanastahili hili kwa sababu hawajawa waaminifu kwa Mungu mara moja, wamekuwa wasio waaminifu kwa Mungu katika historia yao yote. Hatimaye, katika kitabu cha Hosea, naamini kwamba sitiari ya ndoa na wazo la uzinzi na ukafiri ni sitiari inayofaa sana, si kwa sababu tu wanaabudu miungu mingine na uaminifu na kujitolea kwao kwa Mungu ni kama usaliti wa mume au mke, lakini ibada ya Baali na miungu na miungu ya kike ya Kanaani ambayo ilihusishwa na Baali mara nyingi ilihusisha uasherati na ibada za uzazi.

Wazo la uasherati ni sehemu ya hili. Kwa kweli, hicho ndicho kilichokuwa kikiendelea kama sehemu ya ibada hii. Ibada ya Wakanaani inaonekana kujumuisha na kuhusisha aina ya ukahaba mtakatifu. Hii haimaanishi kwamba wanaamini kwamba kwa kufanya ngono na kahaba hekaluni, wanahakikisha aina fulani ya rutuba kwa nchi.

Ukahaba hekaluni, ukahaba wa kitamaduni, huenda ulikuwa njia tu ya kutosheleza tamaa za ngono za watu na kuchangisha pesa kwa ajili ya hekalu. Lakini kuna ibada za kipagani, zisizo za maadili, na za uzazi wa kingono ambazo Mungu alitaka zisiwe sehemu ya dini ya Israeli. Tofauti na miungu ya Wakanaani, Yahweh hana mke.

Mambo ya ngono hayaletwi katika dini ya Israeli kama njia ya kuwaweka Waisraeli mbali na mambo haya. Sababu ya Waisraeli kuwaangamiza Wakanaani ni kwamba Mungu hakutaka washiriki katika desturi za kipagani ambazo zilikuwa chukizo na ambazo zilikuwa za kutisha kwa Bwana. Tuna tafakari ya hili na jinsi ibada hizi za uzazi na mambo haya ya uasherati yalivyoletwa katika dini ya Israeli katika Hosea 4, mistari ya 10-14.

Nitafunga kipindi hiki kwa kusoma kifungu hiki kisha kutoa maoni mafupi tu. Bwana anasema, Watu wa Israeli watakula, lakini hawatashiba. Watafanya uzinzi, lakini hawataongezeka kwa sababu wamemwacha Bwana ili kupendezwa na uzinzi, divai, na divai mpya, ambazo huondoa ufahamu.

Watu wangu huuliza kuhusu kipande cha mti, na fimbo yao ya kutembea huwapa unabii, na roho ya uzinzi imewapotosha, nao wamemwacha Mungu wao ili kufanya uzinzi, wanatoa dhabihu juu ya vilele vya milima.

Hufukiza sadaka za kuteketezwa juu ya vilima, chini ya mwaloni, mlobna, na mterebinthi, kwa sababu kivuli chake ni kizuri. Kwa sababu hiyo, binti zenu hufanya uzinzi, na bibi arusi wenu hufanya uzinzi. Sitawaadhibu binti zenu wafanyapo uzinzi, wala bibi arusi wenu wafanyapo uzinzi, kwa maana wanaume wenyewe hujitenga na makahaba.

Wao ndio waliowajibika hatimaye. Na hutoa dhabihu pamoja na makahaba wa kidini, na watu wasio na ufahamu wataangamia. Msipoteze thamani ya mshtuko wa mfano na kitendo cha ishara kinachofanywa katika ndoa ya Hosea na Gomeri.

Ni ukumbusho wa ukuu wa agano la Israeli kuhusu uaminifu kwa Mungu, lakini hatimaye ni uhakikisho kwetu wa kujitolea kwa Mungu kwa agano hilo na ukweli kwamba atarejesha uhusiano huu na hatimaye kuigeuza Israeli kutoka kwa upendo wao kwa miungu mingine hadi upendo ulio safi na mtakatifu na uliojitolea kabisa kwake.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Kitabu cha 12. Huu ni mhadhara wa 12, Ndoa ya Hosea na Gomeri, Hosea 1-3, Sehemu ya 2.